

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio practica ...

Institutiones Theologiæ Mysticæ, Seu Facilem & practicum modum
Exercitia Spiritualia S.P. Ignatii Loyolæ per octiduum faciendi - item
triduanam recollectionem fructosè instituendi complectens, Et
Sacerdotibus Præcipuè, aut de Sacerdotali Statu suscipiendo
deliberantibus accomodata, Una cum ...

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1680

§. 12. Quid Hæretici & Ethnici de Exercitiis senserint.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48834](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48834)

nota & cara nomina sæpius imò singulis annis, Spiritualibus his Exercitiis sub directione Patrum Societatis excoluere animinum, & in ijs, operante Domino, vires animi restaurarunt, & ita confortarunt ad toleranda fortiter ea, quæ ab efferata postea Hæresi tolerarunt, & agenda pro gloria DEI, quæ obstinentibus & oppugnantibus impiis constantissimè egerunt, & ut starent magnanimi, imperterriti, & omnibus periculis, mortèque Superiores, uti fufus in Theophilo P. Joannis Weyer §. 15. proleg. videre est.

IV. Parmæ tanti olim fiebant Exercitia hæc spiritualia, ut subinde centum & plures simul exercebantur, viri & feminae, sic ut Parochi, Sacerdotesque alii etiam ea traderent, & Plebem ad Exercitiorum normam, informarent, itaque urbem aliam redderent, uti Hist. Soc. p. 1. l. 2. n. 76. testatur.

V. In eadem Historia p. 1. l. 7. n. 21. refertur, miram Exercitiis hæc existimationem accessisse ex eo, quod Melfanæ Filius Baronis, quem nec trirèmes, nec Parentum verbera, compescere poterant, paucorum dierum secessu, sub P. Domineci directione vel quovis Agno mitior & tractabilior effectus sit.

VI. Similem effectum expectus est alius quidam Juvenis, uti Annæ 1619. f. 296. testantur; qui proin, cum post Exercitia absoluta admirationi se esse Parentibus, alijsque adverteret, quid admiramini, inquit, Dæmon ipse in istorum Patrum manibus converteretur. Cùmque ferventis propositi æstu alia omnia, quàm prius egerat, promitteret, ipsum jam grandævum Parentem ad eadem facienda permovet.

§. XII.

Quid Hæretici & Ethnici de Exercitiis senserint.

I. Quanti hæc Exercitia fecerint Hæretici, jam supra c. §. ultimo per duorum Calvinianorum exemplum fufius demonstratum est quorum primus, cùm Exercitia facere accepisset, tantam de fructu eorundem æstimationem concepit, ut dicere ausus sit, Hominem quantumvis flagitiosum

sum

sum, si illa degustaret, millies mortem oppetiturum, ut
potiretur, utpote in quibus tantas, tamque frequen-
tas gratias acceperat, ut Pater Spirituales iisdem annotandis
tigaretur. Inter quas gratias non minima sanè erat, quod
cum ardentissimum concepisset desiderium Patriam repe-
di ad eos, qui fraude Hæreticorum decepti fuerant; ven-
ti lucrandos, imò etiam ad vitam Martyrio ponendam, et
die calendæ Martiæ anni 1609. effigies B. Virginis, et
singularis cultor extiterat, cum allocuta sit, spemque spe-
optatis votis potiundi uti in Sac. Temp. c. 2. exem-
pluribus refertur.

II. Posterior verò, ut ibidem ex. 13. narratur, licet
ter Hæreticos enutritus, tam copiosum ex paucorum die-
secessu lumen adeptus est, ut in dubijs, quæ in re Theolo-
ca occurrebant, veluti de Trinitate, de Unitate in DEO,
temporis & aternitatis connexionem, de prædestinationis
vina, alijsque hujus generis quæstionibus solutio re-
dendo vix attingeretur, quin statim caperet, & deinceps
congruenter de ejusmodi materijs disceret, quasi hæc
illis excultus esset. Unde factus est tandem in habitu Dis-
ri suo, fieri vix posse, quin is, qui experiatur, & credat,
sibi contigerunt, convertatur ad Catholicam fidem; hæc
tè, quam ante hac magnam Orbis Universi partem per-
grando frustra quæsierat, pacem, animique tranquillitatem
in his Exercitijs reperisse.

III. Etsi verò Ethnici utpote veræ fidei lumine defici-
es, quo nunc Exercitia fieri consueverunt, modo non ha-
runt, umbram tamen quandam illorum habuisse jure me-
creduntur. Certè de Scipione, fortissimo illo & Sapien-
simo Romanorum Duce legitur, quòd in Solitudinem se-
ut portum à Reipublicæ fluctibus recipiebat, ut inde ad
plificandam Romani Nominis gloriam cum melioribus
consilijs in arenam reverteretur.

IV. Quid verò Romanus Sapiens, Seneca inquam
ejusmodi recessu senserit; Ex ipsius verbis c. 18. de brevita-
te colligere licet: *Recipe te, inquit, ad hæc tutiora, tran-
quilliora, majora. Sciturus, quis animum tuum ex-
spectet, ubi nos à corporibus dimissos natura compellat.
Expectat te in hoc genere vita multum bonarum artium.*

mor virtutum atque usus, cupiditatum obliuio, Sruendâ
 atque moriendi scientia, alta quies. Satis per laboriosa
 & irrequieta documenta exhibitâ virtus est, major pars a-
 tatis, certè melior Reipublica data sit, aliquid temporis sume
 etiam tibi. Inuenies maiora, qua sepositus, & securus a-
 gites; istum animi vigorem rerum maximarum capaciissi-
 mum ad se revoca, animi bonum animus inueniat. Hic si
 inquam, respirare illi, & recedere in se vacaverit. O quàm
 sibi ipse serum totus à se fatebitur, ac dicet: quidquid dixi,
 quidquid feci adhuc, infectum esse malle: quidquid dixi,
 cum recogito, mutis inuideo: quidquid optavi, inimico-
 rum execrationem puto: quidquid timui, Dij boni! quantò
 melius fuit, quàm quòd concupui. Quid efficacius in se-
 cessus commendationem vel à Catholico dici potuisset?

CAPUT III.

DE MEDIIS QUIBUSDAM AD EXERCITIA
 FRUCTUOSE FACIENDA COND-
 CENTIBVS.

Duplicis generis media plerumque ad finem aliquem ob-
 tinendū præscribuntur, positiva scilicet, & negativ. Pri-
 ora sunt qualitates aliqua vel actiones positivè conducentes
 ad finem præfixum acquirendum; posteriora sunt negatio-
 nes aliqua vel privationes, per quas obstacula effectū impe-
 dientia removentur, unde & *removens prohibens* vocantur.
 Utraque autem hæc media ad Exercitia fructuosè peragen-
 da, si non omnino necessaria, certè vel maximè utilia jure
 merito censerî, ideòque singulari cum diligentia adhiberi
 debent. Qualia autem illa sint, distinctis paragraphis ex-
 plicabitur.

§. I.

Quæ media positiva adhibenda sint ad Exercitia
 fructuosè peragenda.

I. Primum inter hæc media locum meritò obtinet *ar-
 dens desiderium* magno cum fructu & alacritate ea peragen-
 di; cum enim experientiâ quotidianâ constet, quantò ar-
 den-